

Сучасний стан техніко-тактичної підготовки юних тенісистів 8-9 років

Ханюкова О.В., Малойван Я.В.

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Анотація. Стрімкий розвиток ігрових видів спорту та зростання значення техніко-тактичної підготовки вже на початковому етапі, диктує необхідність залучення нових підходів до організації та проведення навчально-тренувального процесу юних спортсменів. **Мета дослідження** полягає у визначенні сучасного стану техніко-тактичної підготовки юних тенісистів 8-9 років **Матеріал та методи:** відповідно до мети та поставлених завдань програма досліджень включала методи аналізу та узагальнення науково-методичної літератури, педагогічне тестування, методи математичної статистики. Дослідження здійснювалося з юними тенісистами, що займаються у групах початкової підготовки у спортивному клубі «Максимум» смт. Слобожанського, Дніпровського району, Дніпропетровської області. В якості досліджуваних приймали участь 15 юних тенісистів 8-9 років. Дослідження проводилися у певній послідовності дій. Виконано аналіз доступної науково-методичної літератури, вивчено досвід вітчизняних та зарубіжних фахівців, здійснено педагогічне спостереження за навчально-тренувальним процесом юних тенісистів, що займаються на «помаранчевому» рівні навчання. Визначено готовність гравців 8-9 років до переходу на наступний рівень навчання. **Результати:** у статті представлено особливості організації та проведення занять з тенісу на «помаранчевому» рівні навчання за програмою Міжнародної федерації тенісу «Теніс для дітей до 10 років», розкрито сучасні підходи до навчально-тренувального процесу, які передбачають створення розвиваючого середовища для гравців 8-9 років за допомогою ведення рахунку, залучення бонусів, організації умов виконання вправ для досягнення поставленої мети у завданнях. Проведено тестування рівня техніко-тактичної підготовленості юних гравців з метою визначення готовності юних тенісистів для переходу на «зелений» рівень навчання. **Висновки.** Застосування програми «Теніс для дітей до 10 років», сучасні підходи до організації і проведення занять з тенісу позитивно вплинули на рівень техніко-тактичної підготовленості юних тенісистів 8-9 років.

Ключові слова: техніко-тактична підготовка; юні тенісисти 8-9 років; навчально-тренувальний процес.

Вступ. Сучасні тенденції розвитку спортивних ігор та нові підходи у тренувальному процесі внесли вагомі зміни в ігрові види спорту від національного рівня до міжнародного та сприяють ранньому залученню дітей до занять (Мітова, & Онищенко, 2017; Ібраїмова, & Ханюкова, 2013).

Виключно високі темпи розвитку тенісу призвели до ранньої спеціалізації та змагальної практики юних тенісистів. В такій ситуації стабільність та варіативність ударів має не менш важливе значення для юних спортсменів, ніж ефективно технічне їх виконання (Miranda, 2015).

Від цього залежить результативність виступів на змаганнях, яка впливає на майбутнє спортсменів. Тому вже з перших занять необхідно здійснювати підготовку дітей до змагальної діяльності. Як зазначають провідні фахівці (Ібраїмова, 2012; Креспо, 2013), в сучасних умовах розвитку тенісу неможливо планувати навчально-тренувальний процес без ранньої спеціалізації.

Різномісний характер тенісу вимагає високого рівня техніко-тактичної підготовленості спортсменів на фоні високого розвитку фізичних якостей. В той же час саме тактична підготовленість тенісистів займає одне з найвагоміших місць у процесі підготовки та розвитку спортсмена і безумовно впливає на рівень

його досягнень. Незалежно від віку тенісиста відбувається безперервне зштовхування зі складними ситуаціями та змінами, у грі в яких, в залежності від власного рівня технічної, фізичної та психологічної підготовленості необхідно приймати рішення протягом гри. Таким чином, важливим завданням для тренера стає підвищення рівня не лише фізичної та технічної підготовленості, але й тактичної. При цьому на перший план виходить тактичне мислення тенісиста та його можливості приймати найкращі рішення протягом матчу (Ібраїмова, 2013).

На думку багатьох зарубіжних вчених (Miranda, 2015; Farrel, 2015; Cortela, et al, 2019) важливість прийняття самостійних рішень юними тенісистами, розуміння, як побудувати та довести розіграш до кінця, а також знання і володіння ігровими й тактичними ситуаціями, безумовно виходять на провідне місце у підготовці тенісистів. Оскільки саме знання, як вести гру і як можливо користуватися різноманітними ударами, мотивує до розучування техніки їх виконання.

Аналіз науково-методичних розробок вказує на не менш важливе значення при підготовці тенісистів набуває збільшення діапазону ігрових функцій та швидкість виконання технічних прийомів, що залежить від рівня оволодіння ударами та розвитку спеціальних здібностей вже на початковому етапі підготовки (Козак, 2014; Шестерова, & Ту, 2022; Шевченко, 2022). Крім того автори (Mitova, 2022; Шестерова, 2022; Vilches, 2017) відзначають важливість і необхідність фізичної підготовки юних спортсменів на даному етапі, оскільки рівень розвитку рухових навичок впливає на ефективність техніко-тактичних дій в багатьох ігрових видах спорту. Необхідно зазначити той факт, що розвиток фізичних якостей засобами спортивних ігор є надзвичайно ефективним і дієвим, оскільки залучається емоційна складова даного процесу (Пасічник, et al, 2022)

Вищезазначене свідчить про актуальність обраного напряму дослідження.

Мета дослідження – визначити сучасний стан техніко-тактичної підготовки юних тенісистів 8-9 років.

Завдання дослідження:

1. Виконати аналіз літературних джерел та ресурсів мережі Інтернет та передового зарубіжного, вітчизняного досвіду за темою дослідження.
2. Розкрити деякі особливості навчально-тренувального процесу на «помаранчевому» рівні навчання.
3. Визначити показники техніко-тактичної підготовленості юних тенісистів 8-9 років та готовність їх перехлду на наступний рівень.

Матеріал і методи. *Методи дослідження:* аналіз науково-методичної літератури, педагогічне тестування, методи математичної статистики.

В якості досліджуваних брали участь 15 юних тенісистів 8-9 років, що займаються у групах початкової підготовки на базі спортивного клубу «Максимус» смт. Слобожанське, Дніпровського району, Дніпропетровської області. Від батьків усіх учасників було отримано інформовану згоду на участь у дослідженні.

Організація дослідження. Для досягнення поставленої в роботі мети нами було передбачено послідовне виконання наступних дій. При аналізі науково-методичної літератури враховувалась сучасні тенденції розвитку тенісу і їхнє значення з метою розробки подальших рекомендацій.

Для визначення рівня техніко-тактичної підготовленості юних тенісистів та їх готовності до переходу з «червоного» рівня навчання на «помаранчевий» були застосовані наступні тести.

Перша частина: подача, прийом подачі та рахунок. Для здачі даного тесту, гравець повинен виграти сет із трьох геймів у гравця «зеленого» рівня за правилами тенісу для даного віку та самостійно вести рахунок.

Подача. У гравця два м'яча, він подає по діагоналі в «квадрат» подачі. Тренер або партнер стоїть обличчям до гравця, як на прийомі. Після подачі розіграш зупиняється (тренер не виконує прийом

подачі, розіграшу очка в грі немає). Гравець повинен оголосити рахунок 15/0. Потім гравець виконує подачу в інший «квадрат» по діагоналі і т.д.

Прийом подачі. Гравець виконує прийом подачі від тренера. Після прийому гра зупиняється та оголошується рахунок гравцем. Потім гравець виконує прийом подачі в іншому «квадраті» і т.д.

Рахунок. Гравець повинен вміти оголошувати рахунок після розіграшу, займати позицію на подачі та прийомі подачі, знати коли змінювати сторони корту.

Друга частина: «Утримання» м'яча в грі. Для здачі даної частини тесту, гравець повинен вміти утримати м'яч 3 серії по 10 ударів. Для кожної серії надається 2 спроби. Перша серія: лише удар справа. Гравець починає розіграш ударом справа з тренером або з достатньо кваліфікованим партнером, що безпомилково утримує м'яч в грі. Друга серія: лише удар зліва. Виконується так само, як перша серія, але розіграш починається ударом зліва і утримання м'яча в грі також ударом зліва. Третя серія: гра справа та зліва довільно. Виконується так само, як попередні серії, але можливо грати з обох сторін.

Результати дослідження та їх обговорення. У сучасному тенісі певні погляди на процес навчання були переглянуті у зв'язку з зростаючим темпом та варіативністю гри. На сьогоднішній день можливо адаптувати гру у теніс для дитини вже від самого початку занять, а не підтягувати її до складних ігрових умов дорослого гравця (Ібраїмова, et al, 2013). Зміни умов гри значно прискорюють та спрощують процес навчання техніко-тактичним діям дітей, завдяки програмі Міжнародної федерації тенісу «Теніс для дітей до 10 років». Програма для ДЮСШ, 2012 року за авторством Ібраїмової М.В. була розроблена з урахуванням усіх сучасних положень та урахуванням рекомендацій і розробок Міжнародної Федерації Тенісу, а саме програми «Теніс для дітей до 10 років» і передбачає розподілення початкового етапу підготовки, на три рівні навчання: «червоний» 5-6 років, «помаранчевий» 7-8

років та «зелений» 9-10 років. Крім того, варто зазначити, що були введені правила змагань для дітей до 10 років, які передбачають використання «зеленого» м'яча, що має на 25% менше компресії і відповідно він є сповільнений у порівнянні зі звичайним м'ячем, призначеним для гри дітей старше 10 років та дорослих. Це дає юним тенісистам більше часу для підходу до м'яча, розіграш стає довшим, що сприяє розвитку тактичного мислення гравців, спонукає приймати самостійні ігрові рішення та будувати розіграш таким чином, щоб досягати його завершення за рахунок власних активних дій. Гравець отримує більше часу для підготовки, власне, до удару та між ударами. Крім того відскок м'яча є нижчим, що дозволяє гравцям виконувати удар у комфортній точці. Все це разом не порушує таймінгу виконання ударів, їх ритму та техніки. Дослідження провідних зарубіжних фахівців (Cabral, 2010; Sanz, 2017; Martínez-Gallego, & Jones, 2022,) свідчать про загальний позитивний вплив програми, а саме на розвиток гравців до 10 років, збільшення кількості дітей, що залучені до занять тенісом та його популяризацію у багатьох країнах світу.

Наше дослідження проводилося з дітьми 8-9 років, що відповідає «помаранчевому» рівню навчання, який передбачає застосування зменшених за розміром кортів, нижчих за висотою сіток та полегшених м'ячів. Розмір помаранчевого корту 18мХ6,5м або 8,23 м (повна ширина корту). Корт просто і швидко розмітити накладними лініями на будь-якому майданчику. Висота сітки складає 80 см. Розмітка корту робиться швидко і просто нанесенням розмітки накладними лініями. Довжина ракетки для дітей на цьому рівні складає 58,24 см і 63,5 см. Для гри на цьому рівні застосовують помаранчеві м'ячі. Вони зроблені з повсті і схожі на звичайні жовті м'ячі, але на 50% меншої компресії і відскакують нижче звичайних. Але ці м'ячі швидші і мають вищий відскік, ніж червоні м'ячі, що призначені, відповідно, для «червоного» рівня навчання. Маса помаранчевого м'яча складає 36,—46,9 гр,

розмір – 6,0–6,8 см, висота відскоку складає – 100–115 см, у порівнянні зі стандартним м'ячем це на 35–40 см нижче. Рекомендації для тренера, щодо кількості м'ячів для тренування дітей під час занять на початковому етапі (Ібраїмова, et al, 2013):

- Різнокольоровими м'ячами користуватися можливо довше порівняно із стандартними жовтими.
- Для тренувань необхідна менша кількість м'ячів у порівнянні з заняттями з традиційним підходом, оскільки процес навчання зосереджений на грі дітей між собою.
- Застосування різнокольорових м'ячів дозволяє урізноманітнити вправи та завдання на корті.

Автор багатьох досліджень Martínez-Gallego R. (2022) вказує на те, що ігровий підхід до тренувального процесу дітей до 10 років тренери можуть розуміти по-різному. Це не означає, що на заняттях необхідно присвячувати час лише грі в парах. Гра повинна стати засобом для створення середовища розвитку для кожного юного тенісиста. Безумовно «відкриті» вправи, де гравцеві необхідно самостійно приймати рішення є дієвим засобом. Проте при плануванні будь яких вправ, в тому числі, і «закритих», ключовим стає створення середовища в якому гравець буде розвиватися. Наприклад, нарахування очок за попадання у задану зону, зарахування бонусів за певне виконання, створення умов виконання вправи та ін. Створення саме середовища розвитку на занятті стає

основною задачею тренера. Під час педагогічного спостереження за тренувальним процесом необхідно відмітити, що саме такі завдання подобаються дітям, спонукають їх досягати поставлених цілей та сприяють створенню позитивного емоційного фону, дають можливість відпрацьовувати різноманітні елементи гри, набувати впевненості в діях.

Як зазначають автори (Ібраїмова, & Ханюкова, 2013), теніс характеризується певними ігровими ситуаціями та тактичними принципами, тому техніко-тактична діяльність тенісистів – це вирішення оперативних задач, які виникають в процесі протидії з суперником. При цьому важливого значення набуває вміння приймати рішення, які б дозволили найбільш раціонально застосовувати доступну тенісистам сукупність дій. Тактичні принципи: утримання м'яча в грі; заставити суперника рухатися; зберегти власну вигідну позицію на корті; використання власної сильної сторони; використання слабкої сторони суперника. Ігрові ситуації: подача (зверху); прийом подачі; два гравці на задній лінії; вихід до сітки або гра біля сітки; суперник виходить до сітки.

В результаті проведення тестування, щодо готовності юних тенісистів до переходу на «зелений» рівень навчання нами були отримані наступні дані (табл. 1)

Таблиця 1

Показники контрольного тестування техніко-тактичної підготовленості юних тенісистів 8-9 років

Контрольні тести	Показники (n=15)		
	\bar{x}	$\pm S$	V %
Подача (рахунок, 3 гейми)	2/1	0,47	6,33
Прийом подачі (рахунок, 3 гейми)	2/1	0,39	5,03
«Утримання» м'яча в грі справа (к-ть ударів)	14	0,84	4,73
«Утримання» м'яча в грі справа (к-ть серій)	3	0,32	6,03
«Утримання» м'яча в грі зліва (к-ть ударів)	11	0,71	7,21
«Утримання» м'яча в грі зліва (к-ть серій)	3	0,21	4,23
«Утримання» м'яча в грі справа та зліва (к-ть ударів)	16	0,49	5,23
«Утримання» м'яча в грі справа та зліва (к-ть серій)	3	0,78	4,31

Аналіз отриманих результатів свідчить про достатньо високий рівень готовності юних тенісистів для переходу на «зелений» рівень навчання, оскільки тести усіма досліджуваними були складені успішно та розмах показників за виконаним нами коефіцієнтом варіації в середньому склав 6,15%. У тестах «Утримання» м'яча в грі справа та справа і зліва юні гравці продемонстрували достатньо високий рівень готовності. Це можна пояснити тим, що удар справа вважається провідним і як правило гравці відчують впевненість, виконуючи його. Також окремо варто відмітити, що всі гравці були позитивно налаштовані на проходження даного тестування та вели рахунок впевнено та чітко.

Висновки:

1. Аналіз науково-методичної літератури та узагальнення практичного досвіду фахівців показав, що техніко-тактична підготовка у спортивних іграх є надзвичайно важливим процесом. Для тренера одним з головних питань стає підвищення рівня не лише фізичної і технічної підготовленості, але й тактичної.

2. Програма Міжнародної федерації тенісу «Теніс для дітей до 10 років» передбачає три різнокольорові рівні навчання на початковому етапі підготовки: «червоний», «помаранчевий», «зелений». На кожному рівні навчання існують свої вимоги до корту, ракетки і м'яча.

3. Результати тестування рівня техніко-тактичної підготовленості юних тенісистів 8-9 років свідчать про достатньо високий рівень готовності юних тенісистів для переходу з «помаранчевого» на «зелений» рівень навчання

Перспективи подальших наукових досліджень. Подальші наукові дослідження будуть спрямовані на визначення особливостей техніко-тактичної підготовки юних тенісистів 9-10 років на «зеленому» рівні навчання.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що конфлікту інтересів немає.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Ібраїмова, М.В., & Ханюкова, О.В. (2013). Сучасні тенденції техніко-тактичної підготовки юних тенісистів 6-7 років. *Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова*, (13)40, 103-109.
- Ібраїмова, М.В., Ханюкова, О.В., & Поліщук, Л.В. (2013). *Сучасна школа тенісу: початкова підготовка*: навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів фізичної культури і спорту]. К: Експрес.
- Кириченко, І.І. (2018). Використання елементів анімаційної діяльності тенісистів 10-12 років у групах загально-оздоровчого напрямку. *Молодь та олімпійський рух*: матеріали XI Міжнародної конференції молодих вчених, 11-12 квітня 2018 р. м. Київ, 330-331.
- Козак, А., & Ібраїмова М.В. (2014). Обґрунтування доцільності діагностики координаційних здібностей тенісистів на початковому етапі підготовки. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*, 2, 19-22.
- Креспо, М., & Рейд, М. (2013). *Підготовка юних тенісистів: учебно-методическое пособие для тренеров*. Валенсия: изд-во МФТ.
- Мітова, О., & Онищенко, В. (2017). Структура та зміст навчально-тренувального процесу дітей 6-7 років на першому році занять міні-баскетболом. *Спортивний вісник Придніпров'я*, 2, 101-108.
- Пасічник, В.М., & Пасічник, В.Р. (2022) Перспективи удосконалення фізичного виховання дітей дошкільного віку, засобами спортивних ігор. *Спортивні ігри*, 4(26), 28-39. doi: 10.15391/si.2022-4.03
- Ібраїмова, М.В. (2012). *Теніс : Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної*

майстерності та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю. К. : РНМК.

- Шевченко, О. (2022) Застосування комплексів спеціально підібраних вправ у підготовці тенісистів 6-7 років. *Спортивні ігри*, 3(25), 164-173. doi: 10.15391/si.2022-3.15
- Шестерова, Л.Є., Синиця, С.В., & Синиця, Т.О. (2022) Вплив занять загальної фізичної підготовки на рухову підготовленість юних тенісисток. *Спортивні ігри*, 4(26), 64-71. doi: 10.15391/si.2022-4.06
- Шестерова, Л., Ту, Яньхао (2022). Зміна рівня фізичної підготовленості десятирічних тенісистів під впливом занять із загальної фізичної підготовки. *Спортивні ігри*, 1(23), 76-83. doi: 10.15391/si.2022-1.08
- Buszard, T., Oppici, L., Westerbeek, H., & Farrow, D. (2020). Implementation of a modified sport programme to increase participation: Key stakeholder perspectives. *Journal of sports sciences*, 38(8), 945-952. <https://doi.org/10.1080/02640414.2020.1737370>
- Cabral, V. (2010). Tennis10s and play and stay in Portugal. *ITF Coaching and Sport Science Review*, 51(18), 7-8.
- Cortela, C.C., García, J.P.F., Higuera, M.D., & Aburachid, L.M.C. (2019). The transition process towards the yellow ball in tennis teaching. *ITF Coaching & Sport Science Review*, 27(79), 31-33.
- Farrell, P., & van de Braam, M. (2015). Developing co-ordination for under 10 players. *ITF Coaching & Sport Science Review*, 23(65), 9–11.
- International Tennis Federation. (2022). <http://www.tennisplayandstay.com/about-tennis-playplusstay/about-playplusstay.aspx>. Accessed 20 February.
- Martínez-Gallego, R., Jones, T., & Crespo, M. (2022). Impact of the ITF Tennis Play and Stay campaign on 10-and-under tennis: The views of top National Federation experts. *ITF Coaching & Sport Science Review*, 30(86), 37-41.
- Miranda, M. (2015). The trajectory as the basis of tactics: Basic work on red courts. *ITF Coaching & Sport Science Review*, 23(65), 32-34.
- Mitova, O., Griban, G., Oleniev, D., Yakovenko, A., Onyshchenko, V., Mozolev, O., Semeniv, B., Lytvynenko, A., Khurtenko, O., Zamrozevuch-Shadrina, S., Kozibroda, L., & Hres, M. (2022). The impact of mini-basketball training sessions on the 6-7-year-old boys' physical fitness and physical development. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*, 10 (4), 754-767. doi: 10.13189/saj.2022.100416.
- Sanz, D. (2017). The importance of modifying the equipment for beginner tennis players: Tennis Play and Stay development in Spain. *ITF Coaching & Sport Science Review*, 72(72), 8-9
- Vilches, F. (2017). Beneficios de los principios de Tennis Play and Stay en el desarrollo físico de los tenistas jóvenes. *ITF Coaching & Sport Science Review*, 25(72), 19-22.

Стаття надійшла до редакції: 15.01.2022

Опубліковано: 05.02.2022

Abstract. *Khaniukova Olha, Maloivan Yaroslav. The current state of technical and tactical training of young tennis players 8-9 years of age. The rapid development of game sports and the growing importance of technical and tactical training at the initial stage, require the need to use new approaches in the organization and conduct of the training process of young athletes. The purpose of the research is to determine the current state of technical and tactical training of young tennis players 8-9 years of age. Material and Methods: In accordance with the purpose and objectives, the research program included methods of analysis and synthesis of scientific and*

methodological literature, pedagogical testing, and methods of mathematical statistics. The research was carried out with young tennis players engaged in initial training groups at the sports club "Maximus" in the village of Slobozhanske, Dnipro district, Dnipro region. As research subjects took part 15 young tennis players of 8-9 years old. The research was conducted in a certain sequence of actions. The analysis of the available scientific and methodical literature was carried out, the experience of domestic and foreign specialists was studied, pedagogical observation of the educational and training process of young tennis players engaged in the "orange" level of training was carried out. The readiness of players aged 8-9 years to move to the next level of training was determined. Results: the article presents the peculiarities of organization and conducting of tennis classes at the "orange" level of training according to the program of the International Tennis Federation "Tennis for children under 10 years old", reveals modern approaches to the educational and training process, which provide for the creation of a developing environment for players of 8-9 years old by keeping an account, attracting bonuses, organizing the conditions for performing exercises to achieve the goal in the tasks. The level of technical and tactical preparedness of young players was tested in order to determine the readiness of young tennis players to move to the "green" level of training. Conclusions. The application of the program "Tennis for children under 10 years old", modern approaches to the organization and conducting of tennis classes had a positive influence on the level of technical and tactical fitness of young tennis players of 8-9 years old.

Key words: *technical and tactical preparation; tennis players 8-9 years of age; practice process.*

References:

- Ibraimova, M.V., Khaniukova O.V. (2013) Suchasni tendentsii tekhniko-taktychnoi pidhotovky yunykhn tenisystiv 6-7 rokiv [Modern tendencies of technical and tactical training of young tennis players of 6-7 years old]. *Naukovyi chasopys NPU im. M.P. Drahomanova* [Scientific journal of the Drahomanov National Pedagogical University], no (13)40, 103–109. [in Ukrainian].
- Ibraimova, M.V., Hanjukova, O.V., & Polishhuk, L.V. (2013). *Suchasna shkola tenisu: pochatkova pidgotovka: navchal'nyj posibnyk* [dlja studentiv vyshhyh navchal'nyh zakladiv fizychnoi kul'tury i sportu] [Modern tennis school: initial training]. K: Ekspres. [in Ukrainian].
- Kyrychenko, I.I. (2018). Vykorystannia elementiv animatsiinoi diialnosti tenisystiv 10-12 rokiv u hrupakh zahalno-ozdorovchoho napriamu [Use of elements of animation activity of tennis players of 10-12 years old in groups of general health improvement]. *Molod ta olimpiiskyi rukh* [Youth and the Olympic Movement]: materialy KhI Mizhnarodnoi konferentsii molodykh vchenykh, 11-12 kvitnia 2018 r. m. Kyiv, 330–331. [in Ukrainian].
- Kozak, A., & Ibraimova, M.V. (2014) Obgruntuvannia dotsilnosti diahnostyky koordynatsiinykh zdibnostei tenisystiv na pochatkovomu etapi pidhotovky [Substantiation of expediency of diagnostics of coordination abilities of tennis players at the initial stage of preparation] *Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia i sportu* [Theory and methods of physical education and sports]. no2, 19–22. [in Ukrainian].
- Krespo, M., Reid, M. (2013). *Podhotovka yunykhn tennysystov* [Training of young tennis players]: uchebno-metodycheskoe posobye dlja trenerov. Valensyia: yzd-vo MFT. [in Ukrainian].
- Mitova, O., & Onyshchenko, V. (2017). Struktura ta zmist navchalno-trenavalnoho protsesu ditei 6-7 rokiv na pershomu rotsi zaniat mini-basketbolom [The structure and content of the educational and training process of children of 6-7 years old in the first year of mini-basketball classes]. *Sportyvnyi visnyk Prydniprovia* [Sports Bulletin of Prydniprovia], no 2, 101-108 [in Ukrainian].
- Pasichnyk, V.M., & Pasichnyk, V.R. (2022) Perspektyvy udoskonalennia fizychnoho vykhovannia ditei doshkilnoho viku, zasobamy sportyvnykh ihor [Prospects for improving physical education of preschool children by means of sports games]. *Sportyvni ihry* [Sports games], no4(26), 28–39. doi: 10.15391/si.2022-4.03 [in Ukrainian].

- Ibraimova, M.V. (2012). *Tenis : Navchal'na programa dlja dytjacho-junac'kyh sportyvnyh shkil, specializovanyh dytjacho-junac'kyh shkil olimpijs'kogo rezervu, shkil vyshhoi' sportyvnoi' majsternosti ta specializovanyh navchal'nyh zakladiv sportyvnoho profilju* [Tennis : Curriculum for children's and youth sports schools, specialized children's and youth Olympic reserve schools, schools of higher sportsmanship and specialized sports educational institutions]. K. : RNMK. [in Ukrainian].
- Shevchenko, O. (2022) Zastosuvannia kompleksiv spetsialno pidibranykh vprav u pidhotovtsi tenisystiv 6-7 rokiv [Application of complexes of specially selected exercises in training of tennis players of 6-7 years old]. *Sportyvni ihry* [Sports games], no3(25), 164-173. doi: 10.15391/si.2022-3.15 [in Ukrainian].
- Shesterova, L.Ie., Synytsia, S.V., & Synytsia, T.O. (2022) Vplyv zaniat zahalnoi fizychnoi pidhotovky na rukhovu pidhotovlenist yunykh tenisystok [Influence of general physical training on motor fitness of young tennis players]. *Sportyvni ihry* [Sports games], no 4(26), 64-71. doi: 10.15391/si.2022-4.06 [in Ukrainian].
- Shesterova, L., & Tu, Yankhao (2022). Zmina rivnia fizychnoi pidhotovlenosti desiatyrychnykh tenisystiv pid vplyvom zaniat iz zahalnoi fizychnoi pidhotovky [Changes in the level of physical fitness of ten-year-old tennis players under the influence of general physical training]. *Sportyvni ihry* [Sports games], no1(23), 76-83. doi: 10.15391/si.2022-1.08 [in Ukrainian].
- Buszard, T., Oppici, L., Westerbeek, H., & Farrow, D. (2020). Implementation of a modified sport programme to increase participation: Key stakeholder perspectives. *Journal of sports sciences*, n38(8), 945-952. <https://doi.org/10.1080/02640414.2020.1737370>
- Cabral, V. (2010). Tennis10s and play and stay in Portugal. *ITF Coaching and Sport Science Review*, 51(18), 7-8.
- Cortela, C.C., García, J.P.F., Higuera, M.D., & Aburachid, L.M.C. (2019). The transition process towards the yellow ball in tennis teaching. *ITF Coaching & Sport Science Review*, no 27(79), 31-33.
- Farrell, P., & van de Braam, M. (2015). Developing co-ordination for under 10 players. *ITF Coaching & Sport Science Review*, no 23(65), 9-11.
- International Tennis Federation. (2022). <http://www.tennisplayandstay.com/about-tennis-playplusstay/about-playplusstay.aspx>. Accessed 20 February.
- Martínez-Gallego, R., Jones, T., & Crespo, M. (2022). Impact of the ITF Tennis Play and Stay campaign on 10-and-under tennis: The views of top National Federation experts. *ITF Coaching & Sport Science Review*, no 30(86), 37-41.
- Miranda, M. (2015). The trajectory as the basis of tactics: Basic work on red courts. *ITF Coaching & Sport Science Review*, no 23(65), 32-34.
- Mitova, O., Griban, G., Oleniev, D., Yakovenko, A., Onyshchenko, V., Mozolev, O., Semeniv, B., Lytvynenko, A., Khurtenko, O., Zamrozevuch-Shadrina, S., Kozibroda, L., & Hres, M. (2022). The impact of mini-basketball training sessions on the 6-7-year-old boys' physical fitness and physical development. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*, no 10 (4), 754-767. doi: 10.13189/saj.2022.100416.
- Sanz, D. (2017). The importance of modifying the equipment for beginner tennis players: Tennis Play and Stay development in Spain. *ITF Coaching & Sport Science Review*, no 72(72), 8-9
- Vilches, F. (2017). Beneficios de los principios de Tennis Play and Stay en el desarrollo físico de los tenistas jóvenes. *ITF Coaching & Sport Science Review*, no 25(72), 19-22.

Відомості про авторів / Information about the Authors

Ханюкова Ольга Вікторівна: *кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент; Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту; вул. Набережна Перемоги 10, Дніпро, 49094, Україна*

Khaniukova Olha: Candidate of Science in Physical Education and Sport, Associate Professor Prydniprovsk State Academy of Physical Culture and Sports; str. Naberezhna peremohy 10, Dnipro, 49094, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0003-4269-6862>

E-mail: khaniukova0703@gmail.com

Малойван Ярослав Володимирович: *доцент; Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту; вул. Набережна перемоги 10, Дніпро, 49094, Україна*

Maloivan Yaroslav: Associate Professor Prydniprovsk State Academy of Physical Culture and Sports; str. Naberezhna peremohy 10, Dnipro, 49094, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0002-6026-5057>

E-mail: malojvanyaroslav@ukr.net